

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Hubáčka a soudců JUDr. Karla Šimky a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobkyně: **A. K.**, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 16. 1. 2009, č. j. X, vedené u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. 19 Cad 49/2009, o návrhu na vyloučení soudce z projednávání a rozhodnutí v této věci,

t a k t o :

Soudkyně JUDr. Bohuslava Drahošová **není vyloučena** z projednávání a rozhodnutí věci vedené u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. 19 Cad 49/2009.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně A. K. (dále jen „žalobkyně“) podala žalobu proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 16. 1. 2009, č. j. X, kterým byla zamítnuta její žádost o plný invalidní důchod. Žalobkyně byla přípisem poučena o tom, že v uvedené právní věci bude rozhodovat samosoudkyně JUDr. Bohuslava Drahošová, a o možnosti namítnout její podjatost. Podáním ze dne 8. 9. 2009 žalobkyně uplatnila námitku podjatosti soudkyně JUDr. Bohuslavy Drahošové. Žalobkyně uvedla, že tato soudkyně nespravedlivě řešila její žalobu, neboť jí zaslala rozhodnutí, které ji diskriminuje a porušuje její lidská práva. Soudkyně též dává za pravdu podvodnici, které sepsala starobní důchod bez ukončení pracovního poměru. Žalobkyně se proto domnívá, že má nárok na plný invalidní důchod a že soudkyně ji diskriminuje, aby jej nedostala.

Námitka podjatosti byla poté Krajským soudem v Ostravě předložena Nejvyššímu správnímu soudu, který je podle § 8 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), věcně příslušný o ní rozhodnout.

JUDr. Drahošová k námitce uvedla, že k účastníkům řízení ani k věci nemá osobní vztah. Nejsou jí známy okolnosti, které by ji z projednávání a rozhodnutí ve věci vylučovaly. Není jí znám ani důvod, pro který by bylo možno pochybovat o její podjatosti.

Nejvyšší správní soud posoudil vznesenou námitku podjatosti a dospěl k závěru, že není důvodná.

Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem

k vyloučení nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

Předpokladem pro zajištění záruky správného a spravedlivého rozhodnutí je, aby v řízení jednal a rozhodoval soudce nepodjatý, který není v žádném osobním stavu k účastníkům a k jejich zástupcům a který není nikterak zainteresován na výsledku řízení. Proto důvodem vyloučení soudce je soudcův poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům, přičemž zákon dále vylučuje soudce, který věc již projednával anebo o ní rozhodoval v jiném stupni, v předchozím soudním řízení nebo v řízení u správního orgánu. Poměr k věci vyplývá především z přímého právního zájmu soudce na projednávané věci; tak je tomu v případě, kdyby byl sám účastníkem řízení, nebo v případě, že by mohl být rozhodnutím soudu přímo dotčen na svých právech (např. kdyby jinak mohl být vedlejším účastníkem). Vyloučen je také soudce, který získal o věci poznatky jiným způsobem než z dokazování při řízení (např. jako svědek vnímal skutečnosti, které jsou předmětem dokazování). Soudcův poměr k účastníkům nebo k jejich zástupcům může být také založen především příbuzenským nebo jemu obdobným vztahem, např. vztahem přátelským či naopak zjevně nepřátelským.

V daném případě z ničeho nevyplývá, že by soudkyně JUDr. Drahošová byla podjatá. Žalobkyně nespatřuje podjatost v poměru soudkyně k věci či k účastníkům řízení, nýbrž v jejím postupu při projednávání konkrétní věci. Žalobkyně totiž uvádí, že jí bylo zasláno rozhodnutí, které ji diskriminuje a porušuje její lidská práva. Ze soudního spisu vyplývá, že žalobkyni byl zaslán (kromě přípisu o možnosti namítat podjatost) pouze stejnopis vyjádření žalované „s tím, aby ve lhůtě 10 dní zvážila, zda s ohledem na obsah vyjádření žalované na podané žalobě trvá či žalobu bere zpět“. Tento přípis zasláný spolu s vyjádřením žalované je postupem soudce v řízení o projednávané věci a nelze z něj dovozovat podjatost soudce, neboť podle § 8 odst. 1 s. ř. s. nemohou být důvodem k vyloučení soudce okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení. V postupu soudce při projednávání konkrétní věci se projevuje samotný výkon soudnictví a tyto okolnosti samy o sobě nemohou být důvodem k pochybnosti o nepodjatosti soudce. Nejvyšší správní soud upozorňuje, že o žalobě podané žalobkyní doposud rozhodnuto nebylo, proto nelze shledat důvodným tvrzení žalobkyně, že soudkyně dává za pravdu podvodnici, které sepsala starobní důchod bez ukončení pracovního poměru.

V dané věci lze plně odkázat na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2003, č. j. Nao 18/2003 - 36, publikované pod č. 756/2006 Sb. NSS. V tomto rozhodnutí Nejvyšší správní soud uvedl, že poučení, kterého se žalobkyni soudem dostalo v souvislosti se zasláním posudku Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí, o tom, že „pokud vzhledem k závěru posudku Posudkové komise MPSV ČR na žalobě netrvá, necht' sdělí, že žalobu proti žalované České správě sociálního zabezpečení bere zpět“, nelze považovat za důvod k pochybnosti o nepodjatosti soudce, který věc projednává a rozhoduje (§ 8 odst. 1 s. ř. s.). Z uvedeného poučení nevyplývá, že žalobkyně vzhledem k posouzení obsaženému v posudku nemá trvat na žalobě proti napadenému rozhodnutí.

Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Tak, jak zákon tuto příslušnost stanovil, je tato zásadně dána a postup, kterým je věc odnímána příslušnému soudci a přikázána soudci jinému, je nutno chápat jako postup výjimečný. Vzhledem k tomu lze vyloučit soudce z projednávání a rozhodnutí přidělené věci jen vskutku výjimečně a z opravdu závažných důvodů, které mu reálně brání rozhodnout v souladu se zákonem nezaujatě a spravedlivě. Žalobkyní tvrzené důvody nejsou tohoto charakteru a důvod pochybovat

o nepodjatosti soudkyně JUDr. Drahošové, jež má rozhodnout v této věci, nelze dovodit ani z vyjádření této soudkyně, v němž potvrzuje, že k věci ani k účastníkům nemá žádný osobní vztah. O případné podjatosti uvedené soudkyně pak neschází ani jiná skutečnost obsažená ve spise. Nejvyšší správní soud proto rozhodl o námitce podjatosti tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení (§ 8 odst. 5 věta čtvrtá s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. října 2009

JUDr. Jaroslav Hubáček
předseda senátu